

Interieurarchitect Tom Callebaut (tc plus) uit Brugge

“Hoe langer ik leef, hoe meer vertrouwen ik krijg in 't leven”

Christina Van Geel, auteur, journaliste en radiostem

Interieurarchitect Tom Callebaut is het hart en de ziel van ontwerpbureau tc plus in Brugge, geruggensteund door een enthousiast en ijzersterk team, de plus in tc. Hij doceert ook architectuur aan de campus Sint-Lucas van de KU Leuven. Architectuur is voor hem geen doel, maar een middel om mensen met mekaar en met hun leefruimtes te verbinden. Vorm en inhoud, het functionele en het rituele, ze horen samen en vloeien door elkaar. Tom werkt zoals hij leeft: open, genereus, gastvrij en geëngageerd. En met de droom 'to move people' als kompas voor elke stap die hij zet. Een gesprek met Tom Callebaut doet je dromen, van alle mogelijkheden die het leven je biedt.

Tom Callebaut: 'We all live in the gutter, but some of us are looking at the stars.' Een quote van Oscar Wilde die ik graag gebruik. Je kunt je focussen op de modder en de miserie. Maar ik zie het als mijn taak om naar de sterren te kijken. Om te zien welke kansen er voor ons liggen en hoe we die kunnen verzilveren. Om te bepalen waar we naartoe willen. Dat is de kern van mijn bestaan. En die gedachte creëert een constante flow van energie in mijn leven.

To move people

Als jonge kerel heb ik heel veel vrijwilligerswerk gedaan in de bejaarden- en gehandicaptenzorg. Vooral het sociale aspect van dat werk boeide me. Tegelijk studeerde ik Latijn-Wiskunde en zat ik in een context van heel rationele mensen. Die dualiteit heeft altijd in mij gezeten. Ik ben interieurarchitectuur gaan studeren, maar al vrij snel merkte ik dat in mijn werk de mens altijd centraal staat. Mijn grote droom als architect is 'to move people'. Ik wil mensen met mijn ontwerpen letterlijk in beweging brengen én ik wil ze raken. Dat is het doel. Het middel, de taal, is architectuur.

Wanneer ik een ruimte ontwerp, vraag ik me altijd af: hoe kan ik een gebouw ontwerpen dat comfort, rust en vertrouwen geeft aan de bewoners - een stukje stabiliteit dus - en waar toch ook

heel veel flexibiliteit en uitdaging in schuilt? Want het leven is veranderlijk. Kinderen worden geboren, misschien volgt er ooit een scheiding, iemand wordt ziek, of mensen verhuizen weer... Ik streef naar een huis dat meegroeit met de bewoners, dat de flow van het leven volgt.

Chance dat ik gehad heb!

Als je me vraagt hoeveel tegenslagen ik als ondernemer al heb moeten verwerken, dan moet ik heel diep graven. Ik ben letterlijk met niets begonnen, de eerste vijf jaar stond mijn rekening permanent op min 50.000 Belgische frank. En de crisis die eind 2008 losbarstte heeft er ook aardig op ingehakt: verbouwingen staan dan niet bovenaan mensen hun prioriteitenlijst. Elke ondernemer kent die momenten van twijfel en onzekerheid, dat hoort erbij.

Maar als je me vraagt hoeveel geluk ik al in mijn leven gehad heb, dan heb ik adem en woorden te kort. Chance dat ik gehad heb! Ik heb het geluk natuurlijk uitgedaagd en opgezocht. Het overkomt je niet enkel terwijl je erop zit te wachten. Ik ben op mensen afgestapt, ik heb kansen gegrepen, vanuit een groot vertrouwen in het leven. Ik herinner me nog levendig mijn eerste speech die ik gaf als piepjonge architect: 'Het is wetenschappelijk bewezen dat de vleugels van de hommel te klein zijn

voor het gewicht van haar lichaam. Maar de hommel weet dat niet en dus kan ze vliegen.' (Lacht) Mijn naïef enthousiasme was en is grenzeloos.

Kleine druppels die het verschil maken

Ik ben heel dankbaar voor alles wat er op mijn pad komt. Ik heb een leuke job, toffe collega's en ik kan projecten creëren waar ik veel voldoening uit haal. Met de Broeders van Liefde werken we nu een project uit rond zelfdoding. Op korte tijd hebben twee vrienden van me, los van elkaar, zelfmoord gepleegd. Dat heeft een diepe indruk op me gemaakt, het was een soort verdrietverwerking die ik niet kende. Algemeen ligt in Vlaanderen het suicidepercentage erg hoog. We moeten zoveel zorgzamer met mekaar omgaan. Vanuit die gedrevenheid engageer ik me voor zulke projecten. En als je rond je kijkt, dan zie je dat er verrassend veel mensen, elk op hun eigen manier, met goeie dingen bezig zijn. Kleine druppels die het verschil maken. Dat vind ik prachtig. Ik ben enorm gefascineerd en heel enthousiast over hoe de wereld aan het evolueren is. Trump, de Brexit en het stuk racisme dat in mensen schuilt choqueren me, maar ik heb het gevoel dat dit de laatste stuip trekkingen zijn van een maatschappij die weerstand biedt tegen de geweldige veranderingen die

Foto: Nick Vanderheyden

Tom Callebaut: 'Ik ben heel dankbaar voor alles wat op mijn pad komt.'

op ons afkomen. De deeleconomie die steeds meer ingeburgerd raakt en de vele nieuwe inspirerende bottom-up-initiatieven bewijzen dat de wereld zich zal verbinden. Dit soort positieve globalisering hou je niet tegen.

Dit is geen teloorgang, dit is verandering

De helft van onze opdrachten bestaat uit het (her)inrichten van sacrale ruimtes. Dat begon in 2002 heel toevallig met de herinrichting van de Magdalenakerk in Brugge, naar aanleiding van Brugge Culturele Hoofdstad. Bij de eerste projecten was het alsof we een pacemaker binnenbrachten in het bestaande religieuze patrimonium, om het hart kloppend te houden. Maar geleidelijk aan kregen we ook opdrachten voor nieuwe sacrale ruimtes. Na de storm op Pukkelpop wilden ze een stille ruimte op het festivalterrein. Voor de mensen die het drama hadden meegemaakt en die mogelijk bevangen zouden worden door de herinnering. Kun je je dat voorstellen, een stille ruimte op een popfestival! Tien jaar daarvoor was ik nog een soort reddingswerker van het spirituele, kerken liepen leeg, religie bloedde dood,

mijn ontwerpen moesten dat handvol parochianen een thuis bieden. 'Dat verhaal klopt niet', dacht ik toen. 'Dit is geen teloorgang, dit is verandering!' En verandering biedt kansen.

Ik heb met mijn studenten van de campus Sint-Lucas fantastische gesprekken over zingeving en spiritualiteit. Als ik opdrachten uitschrijf voor de herbesteding van kloosters of kerken, zitten die bomvol! Ik ga met die jonge gasten af en toe een week in een klooster leven, een geweldige ervaring voor hen én voor de zusters. Traditie en vernieuwing zijn geen bedreiging voor elkaar, integendeel!

Vertrouwen voor het leven

Heel mijn schooltijd lang stond er op mijn rapporten 'Tom droomt te veel'. Ik ging niet zo graag naar school. Ik voelde me opgesloten. Omdat ik het gevoel had dat ik enerzijds dingen leerde waar ik de zin niet van inzag, en anderzijds geen vragen mocht stellen over de zaken die me wél zinvol leken. In mijn zesde middelbaar was ik aan het einde van mijn Latijn, letterlijk en figuurlijk. Halverwege het jaar ben ik gestopt. Ik was schoolplichtig en moest

wel naar school gaan, maar ik volgde de lessen passief, deed veel sport en las veel boeken. Mijn ouders hebben me toen de kans gegeven om mijn pad te zoeken en daar ben ik hen ontzettend dankbaar voor. Door die keuzevrijheid ben ik gaan beseffen dat je met je leven kunt doen wat je zelf wil. Ik kan mijn leven lang mopperen, besepte ik, en steeds meer verzuurd raken, of ik kan de kansen grijpen die het leven biedt. Heel bevrijdend. Ik heb mijn zesde middelbaar opnieuw gedaan, met nieuwe goesting en energie.

Het vertrouwen dat mijn ouders me gaven, heeft me een innerlijke kracht gegeven waar ik mijn leven lang mee verder kan. 'Tom droomt nog altijd veel' (lacht). Ze zouden dat vandaag opnieuw op mijn rapport schrijven. Maar ik leef, ik heb een ontwerp bureau en een mooi gezin, ik doe wat ik graag doe. Laat mij nog maar even dromen (lacht)!

www.tc-plus.be

Het volledige interview met Tom Callebaut leest u in onze tabletversie en op www.westvlaanderenwerkt.be